

HEILSUVERK

EIN SJÚKRAHÚS- LEIÐSLA OG ALT AKUTT TIL LANDS- SJÚKRAHÚSIÐ

Eitt álit um eina mennignarætlan fyri heilsuverkið er latið landsstýriskvinnuni við heilsumálum, Sirið Stenberg

Árni Gregersen

Álitið er skrivað og landsstýriskvinnan hevur fingið tað. Næsta tunga stigið er at fáa politisku skipanina at góðtaka tær broytingarnar, sum menningarbólkurin mælir til.

Bert uppskotið um, at ein leiðsla eigur at vera fyri øll trý sjúkrahúsini, kann elva til eitt nýtt stríð millum miðstaðarøkið og útjaðaran.

Sjálvt um tað fleiri ferðir fyrr er havt á lofti, at rættast og best fyri eitt felags heilsuverk hevði veirð, at ein leiðsla stóð fyri øllum trimum sjúkrahúsum, so hevur tað higartil verið trupult at fáa eina semju um hendan spurningin.

Ein annar partur av álitinum snýr seg um, at øll akutt viðgerð eigur at fara fram á Landssjúkrahúsinum. Mælt verður beinleiðis til, at akutt tilbúgvingin í Klaksvík meira ella minni verður niðurløgd, tá ið Eysturoyartunnlin til Havnar er komin ígjøgnum.

Hinvegin verður mælt til, at Suðuroyar Sjúkrahús á Tvøroyri varðveitir akutt-móttøkuna. Hetta tí at fjarstøðan til Suðuroyar er ein avbjóðing.

Bólkurin mælir til, at í Klaksvík verður skaðastova, sum skal hava opið 24 tímar um samdøgrið og kann veita neyðugar tænastrur til borgarar í Norðoyggjum og Eysturoy.

Mælt verður til, at hendan skaðastovan verður mannað við einum lækna sum forvakt, umframt við sjúkrarøktarfrøðingum, sum kunnu taka sær av sjúklingum við einføldum og smærri snuddum.

Hesi bæði til, mælir eru

Sirið Stenberg tók ímóti álitinum

helst tey, sum fara at reisa størstu politisku spurningarnar, tá ið álitið til heystar fer at vera grundarlag undir einum aðalorðaskifti í Løgtinginum.

Uppskotini eru ikki nýggj og hava áður verið til viðgerðar í politisku skipanini uttan at hetta hevur broytt nakað serligt um støðuna.

Figgjarligi parturin

Arbeidsbólkurin hevur eisini hugt at, hvat heilsuverkið og kanska serliga sjúkrahúsverkið kostar – og hvat tað fer at kosta í framtíðini.

Tølini vísa, at vit brúka færri pengar til heilsuútreisðlur enn grannar okkara í hinum norðanlondunum gera.

Føroyar kunnu best saman berast við Ísland og Finn-

land, meðan hini londini brúka munandi meira fyri hvønn íbúgva enn vit gera.

Um vit samanbera føroysku heilsuútreisðslurnar við útreisðslurnar hjá hinum, so eru tær føroysku í norðurlandskum samanhangi í botninum saman við teimum finsku og teimum íslensku – millum 20.000 og 25.000 kr.

Tær dansku og svensku liggja á umleið 35.000-37.000

reisðslunum, liggja Føroyar omanfyri Ísland og Finnland, men niðanfyri Danmark, Noregi og Svøríki.

Um vit síðani hyggja at, hvussu føroysku sjúkrahúsútreisðslurnar – ikki heilsuútreisðslurnar – eru samanborið við hini norðurlandsku londini, so síggja vit, at føroysku útreisðslurnar liggja væl hægri enn hinar.

Tað kemur kanska óvart á, tí vit kundu vænta, at mynstrið var tað sama, sum við samlaðu heilsuútreisðslunum.

Men her altso ein munur.

Sjúkrahúsútreisðslurnar fyri hvønn íbúgva í Føroyum eru í 2013 komnar upp á umleið 15.000 kr.

Tað er 2.000-3.000 kr. hægri enn í Noregi, Svøríki og Danmark fyri hvønn íbúgva.

Arbeidsbólkurin, sum hevur gjørt eina menningarætlan sigur, at orsøkin til, at vit í Føroyum, at vit brúka lutfalsliga nógv av samlaðu útreisðslunum til heilsu í sjúkrahúsverkinum.

Meðan grannalondini brúka millum 35 og 45 prosent av útreisðslunum til sjúkrahúsverkið, so brúka vit í Føroyum millum 75 og 80 prosent av samlaðu heilsuútreisðslunum til sjúkrahúsverkið.

Í tíðarskeiðnum frá 2009 til 2016 er útreisðslurnar til hækkaðar við 230 milljónum krónurm.

Í dag er tað soleiðis, at samlaðu útreisðslurnar hjá landskassanum til sjúkrahúsini hækkaðu úr 15 prosentum í 2009 til 17 prosent av samlaðu útreisðslunum hjá landskassanum í 2014.

Viðvíkjandi alment figgjaða partinum av heilsuú-